

Ректорат Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» з глибоким сумом повідомляє, що 24 червня 2017 р. відійшов у вічність ректор університету доктор технічних наук, професор Володимир Станіславович Кривцов.

Висловлюємо глибоке співчуття рідним і близьким у зв'язку з непоправною втратою.

Володимир Станіславович Кривцов народився 12 грудня 1946 р. у м. Вовчанськ Харківської області.

У 1965 р. вступив на літакобудівний факультет Харківського авіаційного інституту, який закінчив у 1971 р. за спеціальністю «Виробництво літальних апаратів», здобувши кваліфікацію інженер-механіка.

З 1971 р. до 1976 р. працював інженером кафедри міцності літальних апаратів ХАІ, а з 1976 р. до 1980 р. – старшим викладачем.

З 1980 р. до 1989 р. керував освітою й наукою в Харківській області.

У 1989 р. повернувся в ХАІ на посаду проректора з наукової роботи, на якій пропрацював до 1998 р. У 1997 р. захистив докторську дисертацію на тему «Концепція створення технологічних систем виробництва деталей літальних апаратів з використанням імпульсних методів оброблення».

У лютому 1998 р. був призначений ректором ХАІ. Під його керівництвом у 2000 р. найстаріша аерокосмічна школа країни – ХАІ – набула найвищого статусу Національного аерокосмічного університету.

Володимир Станіславович Кривцов був видатним ученим і організатором науки й освіти України. Він був керівником відділу аерокосмічної техніки Академії інженерних наук України, автором і співавтором більше ніж 200 наукових праць, лауреатом Державної премії

України в галузі науки і техніки за розроблення теоретичних засад і впровадження високопродуктивних технологій, що підвищують ресурс і надійність роботи деталей і вузлів двигунів, членом президії Північно-Східного наукового центру Національної академії наук і Міністерства освіти і науки України.

Ушанований званням «Заслужений діяч науки й техніки України» (2004 р.), нагрудних знаків «Почесний працівник ракетно-космічної галузі України» (2005 р.) і «Почесний авіабудівник України» (2005 р.). Обраний членом Комітету з Державних премій України в

галузі науки і техніки (2006 р.).

Володимир Станіславович Кривцов завжди мав активну життєву позицію, у 2011 р. був ушанований звання «Почесний громадянин міста Харкова», нагороджений Почесною грамотою Верховної Ради України (2005 р.), орденом «За заслуги» III ступеня й медаллю «За трудову відзнаку».

Світла пам'ять про видатного вченого, організатора, педагога й Людину назавжди залишиться в історії ХАІ, Харкова й у серцях тисяч його колег, друзів і учнів.

У кожному літаку, що летить у небі, є частка його душі.

СТУДЕНТИ ХАІ
ВІДВІДАЛИ
АВІАСАЛОН
ЛЕ БУРЖЕ

2

ПАМ'ЯТАТИ, ЩОБ ЖИТИ.
ДРУЗИ Й КОЛЕГИ
ПРО ВОЛОДИМИРА СТАНІСЛАВОВИЧА...
СПОГАДИ КРИВЦОВА В.С.

3-6

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВА
ЛАБОРАТОРІЯ «МУЗЕЙ
ХАІ» В ОСВІТНЬОМУ
СУЧАСНОМУ ПРОСТОРИ

7-8

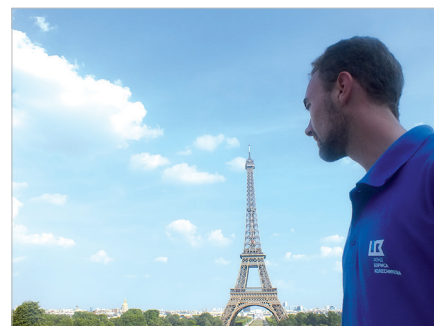
СТУДЕНТИ ХАІ ВІДВІДАЛИ АВІАСАЛОН ЛЕ БУРЖЕ

Boeing, побачили літак-новинку 787-10

Dreamliner, транспортний гвинтокрил CN-47 Shipook, демонстраційний політ 737 MAX 9, віртуально відвідали Міжнародну космічну станцію, представлену авіагігантом Airbus.

міжнародний авіаційний форум стане хорошим стартовим майданчиком для українських студентів у їхній майбутній кар'єрі, дасть розуміння авіаційного ринку й стимулює в подальшій професійній діяльності. Хочеться відзначити, що студент ХАІ Олексій Лозовий безпосередньо на авіасалоні підписав контракт з компанією «Прогрестех Україна».

Молоді авіатори ХАІ з 21 до 23 червня відвідали Париж, де проходив найбільший і найстаріший аерокосмічний салон світу Paris Air Show. Студенти, яким пощастило стати свідками грандіозного й масштабного видовища, перемогли в конкурсі «Авіатор-2017», організованому Благодійним фондом Бориса Колеснікова. З 6500 конкурсантів експертне журі на чолі з відомим конструктором Дмитром Ківом відібрало сто найкращих. У цьому році тільки 18 студентам ХАІ пощастило пройти всі етапи відбору і все ж таки стати переможцями.

Студенти також побували біля стенду вітчизняної компанії «Прогрестех Україна» й побачили середньомігстральний вантажний літак 132D від ДП «Антонов», де поспілкувалися з екіпажем літака й дізналися про особливості конструкції.

На авіасалоні була організована зустріч переможців «Авіатор-2017» з президентом Благодійного фонду Борисом Колесніковим і конструктором Дмитром Ківом, які відзначили високий рівень знань і великий потенціал наших студентів. Вони висловили надію, що поїздка на

У межах поїздки до Франції студенти побачили головні пам'ятки Парижа: Ейфелеву вежу, Триумфальну арку, Лувр, Елісейські поля. Зробили багато яскравих і пам'ятних фото. Також побували у відомому парку розваг – Діснейленді. Після двох активних днів, проведених на Ле Бурже, це був цілком заслужений відпочинок.

Сподіваємося, що в майбутньому студенти ХАІ зможуть стати переможцями ще не одного конкурсу, зробити кар'єру в престижних компаніях авіа- й ракетобудування та реалізувати всі свої мрії.

Редакція газети "За Авіакадри"

Програма перебування в Парижі була дуже насиченою. Перші дні студенти відвідали стенди лідерів світового літакобудування з їх останніми розробленнями, побували в лабораторії стартапів і новинок Paris Air Lab, поспілкувалися з представниками авіакомпаній

КРИЛА ХАРКОВА

У Харкові на аеродромі «Коротич» 24-25 червня відбувся етап кубка України з пілотажних моделей за класифікацією FAI у комплексах Р17 і А16. Такі змагання проводяться з 2008 р., і багато харківських спортсменів неодноразово

брали в них участь. І не тільки в Харкові, але й у світі. З кожним роком збільшується кількість спортсменів і країн, охочих узяти участь у чемпіонаті з пілотажного спорту. У цих змаганнях взяли участь багато спортсменів, які колись навчалися в ХАІ й зберігали любов до неба й літаків. Головним суддею змагань був наш колега, співробітник ХАІ Валерій Ткачук.

Переможцями в етапі кубка «Крила Харкова» в класі Р17 стали Юрій Роговий, Олександр Василенко, Валерій Шакіра. У комплексі А16 – Віталій

Гончар, Сергій Хіль і зовсім юний спортсмен Микола Ткачук. Більш повну інформацію можна знайти на сайті www.f3a.com.ua.

На фото представлені переможці й команда, яка взяла участь у змаганнях.

*Сергій Поліщук,
співробітник кафедри 202*

ПАМ'ЯТАТИ, ЩОБ ЖИТИ

26 червня 2017 р. у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «ХАІ» віддали останню шану ректору Володимир Станіславовичу Кривцову

Гайдачук Александр Витальевич, проректор по научно-исследовательской работе:

«Владимир Станіславович Кривцов ушел из жизни. Ректор возглавлял ХАИ с 25 февраля 1998 года. Дольше, чем он, ни один ректор не возглавлял наш университет. Этот человек был, безусловно, незаурядным. Это был сильный и мощный человек. Сегодня с ним пришли проститься руководители авиастроительной отрасли, руководители предприятий и организаций, высших учебных заведений. Мы получили много соболезнований: из Министерства образования, от Президента Украины Л.Д. Кучмы и многих друзей и знакомых, которые его любили и уважали, уважали и ценили. Ценили за его труд, за его энтузиазм, за его принципиальную позицию. Мы постараемся сделать так, чтобы все идеи и принципы, которыми руководствовался Владимир Станіславович Кривцов, и в дальнейшем стояли во главе угла руководства нашего университета».

Сергей Чернов, председатель Харьковского областного совета:

«Смерть Владимира Станіславовича Кривцова – это большая утрата для высшей школы Харьковской области и Украины. Жаль, когда человек в расцвете сил и умудренный жизненным опытом, ученый, практик, великолепный руководитель уходит преждевременно из жизни. Вечная память Владимиру Станіславовичу. Его харьковчане будут помнить всегда. И самый главный его подвиг – это его вклад и в развитие университета и науки, в подготовку огромного количества студентов, вклад в развитие города Харькова и Харьковской области».

Евгений Шахненко, заместитель председателя Харьковской

облгосадминистрации:

«Сегодня огромная партия выпускников Харьковского авиационного института несет боль утраты. Ушел действительно великолепный, сильный, большой во всех смыслах человек. Вся жизнь Владимира Станіславовича была связана с родной Харьковской областью (родился он в Волчанске), с родным городом Харьковом, с родным аэрокосмическим университетом. Безусловно, его отличала искренность, доброта, человеколюбие. Я его не понаслышке знаю. Он у меня на первом курсе вел начертательную геометрию. Я знаю его, как доброго и хорошего человека».

Олександр Сидоренко, директор Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти:

«Мені пощастило знати Володимира Станіславовича ще до його ректорського періоду, і тоді у 1998 році я від обласної державної адміністрації (тоді ще був облвиконком), був членом конкурсної комісії з його призначення. Я пам'ятаю вибори, пам'ятаю усю цю процедуру. Я пам'ятаю, наскільки великою підтримкою він користувався в колективі, практично одностайно він був підтриманий. І всі ці майже 20 років він був не просто на своєму місці як ректор. Це була людина великих учинків. У нього величезний внесок у розвиток авіаційної галузі та літакобудування. Це авторитетна людина, визнана у всьому світі. Це страшно і велика втрата й для мене особисто».

Олег Шаров, Директор департаменту вищої освіти Міністерства освіти і науки України:

«Володимир Станіславович – це епоха в житті і розвитку Національного аерокосмічного університету. І, мабуть, найкращим визначенням його пам'яті буде те, щоб ті добрі справи, ті гарні задуми, ті дуже-дуже багато проектів, які були задумані, продовжували своє життя. Ми переконані в тому, що він, насправді, не тільки багато років керував аерокосмічним університетом, а й зміг закласти підвал для того, щоб і наступна епоха в житті університету була успішною».

Александр Коцюба, президент ГП «Антонов»:

«Всегда сложно подобрать в такие моменты слова. Особенно, когда уходит такой прекрасный и достойный человек, который всю жизнь посвятил Харьковскому авиационному институту, стал отцом для многих выпускников. Для нашего предприятия «Антонов» ХАИ всегда являлся и является кузницей талантливых и хорошо подготовленных специалистов. Мы очень благодарны Владимиру Станіславовичу за ту работу, которую он проделал. От имени всего предприятия, всего коллектива приносим свои соболезнования родственникам, друзьям, близким, всем, кто его знал. И выражаем глубокую благодарность за его труд, его вклад и в развитие ХАИ, и всей украинской авиации».

Микола Дмитриченко, ректор Національного транспортного університету:

«Велика втрата для вищої освіти нашої держави й для авіаційної галузі країни. Мені прийшлося десятки років працювати з Володимиром Станіславовичем. І в мене як у людини, залишаються самі хороші спогади про цю людину, про його справи. Цей вчнз буде жити далі, тому що те, що заклав Володимир Станіславович, буде підтримуватися багатьма поколіннями після нього».

ДРУЗЬЯ И КОЛЛЕГИ О ВЛАДИМИРЕ СТАНИСЛАВОВИЧЕ...

Андрей Николаевич Гуржий (в 2006-м году заместитель министра образования и науки Украины)

Это действительно выдающийся организатор вузовской науки, сделавший колоссально много для развития университета. Повидав его в разных ситуациях, не могу не отметить в нем такие замечательные качества: постоянное умение видеть новое, поддерживать его, развивать; неординарное мышление, неординарные суждения и... неординарные выводы, которыми просто иногда удивляешься. Вот посмотрим, например, на одно и то же явление, на один и тот же объект, а его мысли в этой плоскости намного глубже и интереснее, чем, скажем, у тебя. В этом случае возникает такая белая, хорошая зависть, и, не скрою, хочется быть похожим на Кривцова. Да, бесспорно, он большой авторитет в научных кругах, доктор, профессор, лауреат... но прежде всего – это настоящий, надежный человек. Это человек удивительного патриотизма, настоящего, здорового патриотизма. Он трепетно любит свой вуз, свой город... Так, во время нашей совместной экспедиции в Антарктиду он водрузил на украинской антарктической станции флаг Харькова... До этого ни одного флага ни одного мира города не развевалось на этих полярных широтах!

Сергей Андреевич Бычков, главный инженер АНТК им О.К. Антонова в 2006 г.

С нынешним руководством ХАИ мы сотрудничаем уже давно. И Владимира Станиславовича, и его брата Александра знаю еще по совместной профсоюзно-комсомольской работе в студенчестве и по защите кандидатской, а позже и докторской диссертации, ведь именно АНТК был ведущей организацией. Не скрою, что ценю во Владимире Станиславовиче, во-первых, беспредельные, большущие организаторские способности. То, что он сделал для развития ХАИ за последние годы, – это колоссальный труд, и от всех «старых» хаевцев низкий поклон за это. Во-вторых – это очень обаятельный с точки зрения своего общения и своей души, своей ауры человек. Его обаяние распространяется абсолютно на всех!
... Нельзя не заметить его просто безграничного уважения и любви к своим родным: жене, дочери и внуку. Мне посчастливилось неоднократно отдыхать и быть рядом с его семьей. Он ни разу не приехал из командировки без подарка, выбранного душевно, заботливо, с любовью...

Олег Алексеевич Лученко, генеральный директор «Хартрон-Плант»

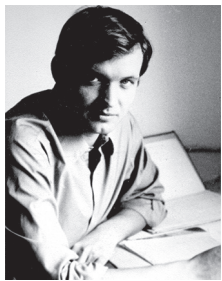
ХАИ – Хартрон. Наше сотрудничество не просто тесное – оно буквально близкое и географически: «живем через дорогу!» Многие выпускники ХАИ наши ведущие специалисты, многие студенты проходят производственную практику на нашем предприятии. Для меня ХАИ – это моя молодость. Это азарт и комсомольский задор, сплоченность и целеустремленность... Это моя школа жизни. И огромнейшая заслуга ректора, да, именно и лично Владимира Станиславовича, что он в жутчайших условиях кризиса, развала страны, экономики, нашей авиационной отрасли смог поднять с колен и сохранить этот уникальный вуз... Откуда у него силы и энергия брались, я просто поражаюсь. Конечно, и сейчас, когда ХАИ на подъеме, когда он вышел на международные научные высоты, ему необходима серьезная государственная поддержка. Нужны настоящие специалисты, горящие своим делом, необходимо сохранение традиций первенства в ракетно-космической сфере. И Владимир Станиславович не просто словом, но всей своей жизнью доказывает, что потерять такой потенциал государство не имеет права.

Николай Григорьевич Толмачев, генеральный директор «ТММ»

Говорят, что настоящий мужчина должен построить дом. От себя как строителя добавлю, что построить дом – это полдела, гораздо сложнее потом поддерживать в этом доме порядок, уют и комфорт. Поэтому как профессионал отдаю должное таланту настоящего строителя – Владимира Станиславовича, который сберег и благоустроил это удивительное «здание» ХАИ.

ИЗ ВОСПОМИНАНИЙ ВАЛЕРИЯ ТЕРЕНТЬЕВИЧА СИКУЛЬСКОГО

Среди всех выделяется один студент своим высоким ростом, неторопливостью,

манерой говорить веско и убедительно. «Володя Кривцов», – смело представлялся он всем. Чувствовалась бывалого. Оно и понятно: за плечами Володи были 3 года студенчества в Харьковском гидрометеорологическом техникуме...

Владимир удивлял нас рассказами о студенческой жизни в техникуме, о таинстве гидрологии, о своих опасных приключениях в экспедиции в Казахстане, где он бы на практике.

Сентябрь 1965 года. Мы, студенты 1 курса самолетостроительного факультета ХАИ, робко знакомимся между собой, группируемся возле плакатика с номером

группы – 110.

... Трудности быта, которые нас тогда совершенно не обескураживали. Попасты на поселение в общежитие тогда было весьма трудно. Хорошо помню, что на первом курсе из нашей группы жили в общежитии только 2 студента. Так получилось, что мы с Владимиром жили тогда на поселке Жуковского в самом его конце. Чтобы добраться на первую пару в ХАИ, приходилось идти пешком по грязи, так как влезть в переполненный автобус было трудно даже на конечной остановке. Возле учебных корпусов мы мыли обувь, и только тогда «допускались» в корпус. Территория вокруг ХАИ тогда была очень неблагоустроенная. Одиноко стояли только главный, моторный и самолетный корпус, в ряд стояли с 1-го по 5-е общежития, остальную территорию занимали пустыри. В борьбе с грязью и преодолением длинных расстояний прошли 3 студенческих года.

Какая же была радость, когда сдали в эксплуатацию 6, 7, 8 и 9 общежития, в 1968

году нам, студентам 4-го курса; наконец-то, дали общежитие!

Володя предложил мне поселиться вместе, так я оказался с ним в одной комнате общежития №6. Студенты нашей комнаты увлеченно учились. В учебное время мы вели, можно сказать, по нынешним меркам просто аскетически образ жизни. Учеба занимала все наш время, аудиторная нагрузка тогда состояла 41 час в неделю. А еще нужно было выполнять домашние задания, готовиться к семинарским занятиям, в особенности, к дисциплинам по общественным наукам, которые мы изучали в каждом семестре с первого по пятый курс. Занятия проходили строго, каждый студент должен был несколько

раз выступить в течение семестра. Задания и курсовые проекты мы старались сдавать своевременно, для чего ходили заниматься самоподготовкой в институт. В читальном зале ХАИ было трудно найти свободное место, поэтому для занятий выделялись также лекционные аудитории. Особо напряженный график был во время сессии. Помню, как мы с Владимиром составляли график подготовки к экзамену, планируя время, необходимое для проработки каждой лекции, консультации, решения задач, отдых и т.п.

Владимир был в комнате лидером. Опыт проживания в общежитии техникума играл большую роль. Подъем, завтрак, ужин, сон, чистота в комнате происходили и поддерживались благодаря Владимиру. Позже, когда в ХАИ поступил младший брат Владимира Александр, он стал жить в нашей комнате, и Володя был ему, как и нам, надежным опекуном.

Поддерживать чистоту в мужской комнате да при нашей занятости было непростой задачей. По общежитию «рыскал» студенческий санитарный контроль с белым платочком, и, если он находил где-либо следы пыли, следовали строгие санкции в виде низких отметок за санитарное состояние комнаты. Обладателям наихудших отметок грозило самое страшное наказание — не вселение на следующий год! Жителям нашей комнаты, а иногда и мне доставалось крепко от Владимира за какие-либо недоработки по поддержанию чистоты и порядка в нашем жилище.

... Как-то нас, студентов пятого курса, повели на экскурсию в аудиторию 103 самолетного корпуса, где показали первую ламповую (!) электронно-вычислительную машину (ЭВМ) «Урал». Слово «компьютер» возникло значительно позже, мы же в то время знали только логарифмическую линейку, на которой вычисляли все, даже сложные курсовые проекты. От быстрого перемещения движка линейка нагревалась, отчего студенты говорили, что она «дымилась». ЭВМ произвела на нас большое впечатление хотя ее возможности были по сегодняшним меркам просто смешны.

Владимир, выслушав рассказ

преподавателей про ЭВМ, сказал: «Когда-нибудь такие машины заменят логарифмические линейки. Нужно изучать». И вскорости записался на дополнительные занятия по программированию, стал одним из самых активных заказчиков вычислительного центра ХАИ. На отработку программы тогда уходили недели, а то и месяцы. Нужно было обладать солидным упорством и трудолюбием, чтобы довести сложную программу до работоспособного состояния. Владимир радовался как дитя, когда программа давала требуемый

результат.

Поселяясь в комнату общежития, мы договорились, что не будем брать напрокат телевизор, чтобы он не мешал учебе. Мы ограничивались походами в кино, которое показывали по субботам в аудитории 307 главного корпуса. Купить билет было непростой задачей, поэтому многие желающие чудом просачивались в аудиторию так, что даже не оставалось мест на ступеньках в проходах. После сдачи очередного экзамена мы позволяли себе пройтись по улицам Харькова, сходить в кинотеатр или театр.

О требовательности преподавателей тех лет до сих пор ходят легенды. Каково же было удивление преподавателей на экзамене, когда они обнаруживали, что почти все студенты в группе претендуют «на отлично». Мы старались тоже получить «отлично», в крайнем случае, «хорошо». Как правило, это удавалось. Но если пару раз у нас и были неудачи, мы болезненно переживали это. Владимир всегда старался получить «отлично», а если не удавалось, принимал решение подготовиться еще и пересдать экзамен. Не удивительно, что 7 человек из нашей группы закончили ХАИ с отличием и среди них – Владимир Кривцов.

В январе 1970 года наша группа была признана по комплексной оценке лучшей группой ХАИ на конкурсе в честь 100-летия со дня рождения В.И. Ленина, которое тогда широко отмечалось. Наша группа была награждена туристической поездкой по маршруту Москва – Ленинград – Таллин – Рига

– Каунас – Вильнюс – Смоленск.

Когда мы подошли к распределению на работу после окончания в ХАИ, мы не сомневались в своем желании остаться в родном институте. Конечно, нас приглашали многочисленные «покупатели», и постоянно между нами шли оживленные дискуссии о своем будущем. Но когда Владимиру и мне предложили остаться в ХАИ, мы сошлись на мнении: «Наше будущее связано с ХАИ».

На старших курсах Владимира избрали профоргом потока. Приходя вечером после профсоюзного заседания, Владимир с сопереживанием рассказывал о распределении мест в общежитии, о выделении стипендии студентам, о проблемах учебного процесса, в который тогда профсоюз вникал. Переживал, если не удавалось отстоять стипендию кому-либо из студентов потока.

Ниже про любовь

Мы не посещали дискотеки, не знакомились с девушками, да и девушек в ХАИ тогда было очень мало, многие группы были чисто мужские. Соблюдая мораль, всех девушек поселили в общежитие №5. По иронии судьбы нас поселили в общежитие № 6, и наши окна выходили на женское общежитие. Для общения с девушками был почему-то выбран странный способ – духовое ружье, которое смастерили из листа ватмана. Наибольшего совершенства в изготовлении духового ружья и снаряда удалось достичь мне. При «ухаживании» за девушками в тихую погоду мне удавалось, к восторгу Владимира, попадать бумажным снарядам в конкретное окно женского общежития. Кроме совершенствования практических навыков в аэродинамике, эта стрельба ничего не дала. Но говорят, что мысль материальна. Так было и на этот раз. Вскоре Владимир познакомился с прекрасной девушкой – комсомолкой, спортсменкой,

красавицей, студенткой авиадвигательного факультета Валей. Глядя на их сияющие от счастья лица, было понятно: это серьезно и, возможно, навсегда. Так оно и получилось.

ИЗ ВОСПОМИНАНИЙ ВЛАДИМИРА СТАНИСЛАВОВИЧА КРИВЦОВА...

«Поступил я в ХАИ в 1965 году. Поступил на самолетостроительный факультет и был очень горд, что мне это удалось. Мне понравилось прежде всего, если говорить о преподавателях, об учебном процессе. Это была постоянно напряженнейшая работа. Мы не знали, кто из преподавателей член партии, кто беспартийный, кто из них какой национальности. Нам просто нравились великолепные преподаватели...»

О преподавателях ХАИ:

Одним из них был учёный Яков Лазаревич Геронимус: «Мне очень нравилась математика, теоретическая механика, и я попал в кружок динамики космического полёта, и даже иногда он нас приглашал домой пить чай. Очень много рассказывал о ещё дореволюционной интеллигенции, о первых наших преподавателях, которые стояли у истоков ХАИ...»

«Именно преподаватели сыграли большую роль в том, что сформировали более осознанное отношение к математике и физике (хотя мне и раньше нравились эти предметы).»

«Кроме этого, я, конечно, занимался спортом. У нас было 5 раз в неделю тренировок. Я играл за сборную. Сначала в гандбол, потом в баскетбол. Занимался общественной работой. Времени не было. Но тем не менее уже на старших курсах мне захотелось что-то сделать и самому. Поучаствовать в работах.»

Тогда перспективным направлением становились композитные материалы. Большое впечатление на В.С. Кривцова произвели выступления тогда еще молодого Виталия Евгеньевича Гайдачука: «Он рассказывал о колоссальной перспективе

композитных материалов. Тогда еще много делали из стеклопластика. В СКБ тогда был сделан первый в истории СССР и даже мира фюзеляж самолета АН-2 из стеклопластика... Потом, как выпускнику ХАИ, пришлось в лаборатории прочности заниматься испытаниями этого фюзеляжа.»

«Я увлекся очень интересной идеей. В ХАИ под руководством заведующего кафедрой технологии самолётостроения профессора

Вадима Григорьевича Кононенко я студентом работал на этой кафедре, мы проектировали дирижабль ХАИ. Это была очень интересная работа. К сожалению, по независящим от нас причинам идею не удалось реализовать в виде конкретного изделия и посмотреть на полёт этого дирижабля, но работы было сделано

очень много.»

В тот период были интересные встречи и знакомства. Прежде всего, с Кононенко Вадимом Григорьевичем:

«Он [Кононенко В.Г.] был великолепный ученый, великолепный человек. Впоследствии так получилось, что он стал ректором. И я считаю, что он был одним из самых известных и самых мощных ректоров ХАИ.»

Тогда Кривцов познакомился и с Владимиром Ильичем Халявко, который читал все разделы аэродинамики:

«Он [Халявко В.И.] квалифицированный педагог, очень большой юморист. Конечно, такие сложные и содержательные лекции по аэродинамике, как аэродинамика сверхзвуковых скоростей, Владимир Ильич читал великолепно, но иногда допускал интересные «хохмочки»...»

О коллегах:

«В одной группе мы учились с Сиккульским, теперь это Валерий Терентьевич, наш проректор. Также на курсе учился Карпов Яков Семенович, тоже сейчас проректор ХАИ. Много было других выпускников, которые сегодня работают в различных организациях бывшего СССР. И в России много, и в Украине... Так получилось, что на нашем курсе, и на первом факультете, и на других факультетах учились наши проректоры, деканы. Выпускники 1971 года оставили заметный след и в становлении, и дальнейшем развитии ХАИ и в 70-е годы, и в 80-е, и в нынешние 90-е годы – они успешно продолжают работать.»

«С выпускниками встречаемся, как полагается. Встречались на 30-ти летие. Встречаемся не только на праздники. Есть хорошие друзья в России, КБ «Радуга»,

НПО «Технология». Многие стали мерами небольших городов Подмосквы, пройдя путь от инженера до руководителя авиационных предприятий, депутатов и т.д. У нас много хороших выпускников.»

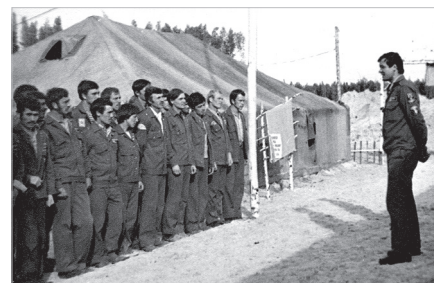
О студентах ХАИ тех лет:

«Все студенты, которые учились в 60-х и 70-х годах, – все были строителями. Не было такого студента, который бы не участвовал бы в стройке вуза, и иногда ни один, а два раза в год. Сессии тогда сдавали в августе, потому что нужно было работать на стройке. Еще студентом я строил спортивный корпус, плавательный бассейн. Мне пришлось быть и бригадиром и бетонщиков, и плотников. Строили и вышку, и бетонировали бассейн, и полы делали, и балконы в спорткорпусе. Делали столярку и полы в ДМС-2. Строился 2-й корпус, где сейчас военная кафедра (прим. – сейчас в этом корпусе лицей ХАИ), строили вместе с высотной частью, где располагаются летательные аппараты. Тогда начали строить 10-е общежитие.»

«Мне приходилось быть и командиром отряда в Тюменской области, командовать ремонтным отрядом ХАИ, потом – зональным отрядом в Тюменской области. Конечно, это большая школа и для нас, студентов, и для

молодых специалистов. Конечно, мы не только прославляли родной вуз на стройках дальних и ближних. Мы решали и свои личные вопросы, потому что заработать студенту какую-то сумму и помочь родителям решить материальные проблемы – было великолепно. Поэтому и сейчас в нашем вузе с удовольствием студенты идут в наш отряд. И это большая помощь вузу. И мы, соответственно, помогаем ребятам... Эти традиции студенческих отрядов мы продолжаем сохранять и развивать.»

РЯДКИ ІСТОРІЇ ЧЕРВНЯ

1 червня 1930 р. вийшов наказ № 1 по ХАІ, підписаний першим директором ХАІ Г.Ю. Петровим, і цим наказом академіка Г.Ф. Проскура було призначено завідувачем аеродинамічною лабораторією.

3 червня 1932 р. згідно з розпорядженням Глававіапрому директором ХАІ став інженер П.П. Красільников (08.06.1932 – 09.01.1936 рр.).

5 червня 1910 р. А.С. Кудашев уперше піднявся в повітря на своєму літаку «Кудашев-1» – першому літаку, сконструйованому в Російській імперії, м.Київ.

10 червня 1904 р. народився Дмитро Олександрович Люкевич, директор Харківського авіаційного інституту в період з 25.03.1946 до 02.12.1961 рр.

16 червня 1954 р. відбувся перший політ літака Ан-8 ДКБ Антонова з двома турбогвинтовими двигунами АІ-20Д.

16 червня 1955 р. відбувся перший політ винищувача Е-4 з трикутним

крилом (у серії МіГ-21), який здійснив Г.А. Сєдов.

17 червня 1955 р. здійснено перший політ реактивного пасажирського літака Ту-104.

18 червня 1937 р. було здійснено перший безпосадовочний переліт Москва-США (Ванкувер) через Північний полюс на літаку АНТ-25 з двигунами АМ-34. Склад екіпажу: В.П. Чкалов, Г.Ф. Байдуков, А.В. Беляков. Протяжність перельоту – 9130 км (по прямій – 8582,96 км), у тому числі над океанами – 5900 км. Час перельоту – 63 год 16 хв.

23 червня 1994 р. почалися льотні випробування пасажирського літака Ан-38.

25 червня 1967 р. пройшло випробування одномісного спортивного літака ХАІ-20 інженером Г. Чубом.

Тамара Цепляєва, професор кафедри 103

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ «МУЗЕЙ ХАІ» В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Університетська вища освіта – це об'єднання всіх досягнень людства, тому саме студент університету має відійти від вузької спеціалізації до універсальності знань, які приведуть до народження сучасного творчого мислення.

На рівень сформованості в студентській молоді ціннісних орієнтацій впливають такі фактори: урахування інтересів, запитів і потреб молоді в культурному й творчому розвитку, упровадження системи заходів національно-патріотичного, морально-етичного, художньо-естетичного характеру, вироблення прийомів роботи, спрямованих на підвищення рівня загальної й корпоративної культури студентів.

Важливе місце у формуванні культури належить гуманітарним дисциплінам. Саме вони можуть сформувані у студентів методологічні підходи до пізнання.

Комплекс «навчально-наукова лабораторія «Музей ХАІ» знайомить майбутніх літакобудівників з історією авіації в Україні та вкладом ХАІ в цю провідну галузь науки й техніки а також долучає їх до загальнолюдських цінностей.

Складовою формою роботи лабораторії зі студентами є лекційна тематика й набір екскурсійних форм. Особливо це стосується студентів початкових курсів, які повинні знати, до якого славетного університету вони прийшли вчитися. Це підвищує їх мотивацію до навчання.

У процесі формування свідомості молоді дуже важливо враховувати наступність зв'язку між поколіннями. Вивчення історії університету на прикладах досягнень видатних випускників дуже важливе для майбутніх

фахівців.

Наукова праця й навчально-виховний процес у вищих навчальних закладах на сучасному етапі розвиваються нероздільно, плавно перетікаючи одне в одне. Загальнокультурний початок повинен бути у всьому навчальному процесі. Це зближує між собою гуманітарні й технічні знання, допомагає скласти цілісне уявлення про світ.

Лабораторія об'єднує наукові й навчальні функції в університеті, а її підрозділ – виставкова зала надає можливість студентам безпосередньо доторкнутися до прекрасного.

Мистецтво, як один з видів діяльності, опосередковано впливає на емоційно-чутливу сферу, інтелектуальні компоненти культури особистості.

Усе, що створює інженер-авіабудівник, повинне бути не тільки раціональним, але, обов'язково красивим. Тому позитивним досвідом роботи лабораторії є виставкова діяльність, що відповідає віянням часу й світовим тенденціям гуманізації вищої освіти.

Найскладніше у виставковій експозиції – створити єдиний виставковий ансамбль. Мистецтво – це художнє відображення життя. Наприклад, одна з художніх виставок була присвячена Харкову, що дуже важливо для студентів – першокурсників. На базі виставкової зали вони з задоволенням прослуховують лекцію «Місто, у якому ти навчаєшся».

До Всесвітнього дня авіації і космонавтики у виставковій залі аерокосмічного університету завжди проходять експозиції на цю актуальну тему. Тут можливе різне подання матеріалу – картини, фотографії, макети ракет, але все це – єдине ціле.

Щоб інтерес до виставок не слабшав, план експозиційного матеріалу повинен бути ретельно продуманий. Наприклад,

виставки-персоналії повинні передавати дух часу, у якому жила й працювала видатна людина. На виставці, присвяченій засновнику ХАІ Георгію Федоровичу Проскурі, були представлені фотографії початку двадцятого століття з особистого архіву академіка, який перебуває в Харківському історичному музеї.

Лабораторія допомагає педагогічному колективу університету у впровадженні нетрадиційних форм роботи зі студентами, формуванні їхніх творчих здібностей.

Конструювання, як все на світі – будь

то природа чи творіння рук людських – підпорядковане єдиному закону: «Форма перебуває в єдності зі змістом». Таким чином, створення літака – завдання не тільки технічне, але й художнє. А студент Національного аерокосмічного

університету має безпосередній доступ до найкращих світових знань та їхніх носіїв.

Дуже цікавою вийшла виставка «3 любов'ю до ХАІ». Як було сказано на відкритті: «ХАІ готує тільки таланти...»

Творчі роботи студентів і співробітників нашого університету вражають! Картини, комп'ютерна графіка, оригамі – усе це допомагає їм саме у фаховому напрямку. Творчість двоєдина!

**Олена Кузьменко,
завідувач навчально-наукової
лабораторії «Музей ХАІ»**

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАІ» ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантних посад завідувачів кафедр: по кафедрі аерокосмічної теплотехніки – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор технічних наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі нарисної геометрії та комп'ютерного моделювання – 1 посада,** вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор або кандидат наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі філософії – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор філософських наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; на заміщення вакантних посад професорів:

по кафедрі політології та історії – 1 посада, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – доктор або кандидат наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри. **на заміщення вакантних посад професорів:**

по кафедрі інформатики – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор технічних або фізико-математичних наук, вчене звання – професор, стаж науково-педагогічної роботи – не менше

10 років, наявність наукових праць; **по кафедрі нарисної геометрії та комп'ютерного моделювання – 1 посада,** вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор або кандидат наук, вчене звання – професор або професор «ХАІ», або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі філософії – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор філософських наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

на заміщення вакантних посад доцентів:

по кафедрі теорії авіаційних двигунів – 2 посади, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або старший науковий співробітник, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі інформатики – 1 посада,** вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних або фізико-математичних наук, вчене звання – доцент,

стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі філософії – 1 посада,** вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат філософських наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

на заміщення вакантних посад старших викладачів:

по кафедрі інформатики – 2 посади, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук або вища освіта за фахом кафедри, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедр мовної підготовки та природничих наук – 1 посада,** вимоги до претендентів: освіта – вища за фахом кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників.

на заміщення вакантної посади асистента:

по кафедрі теорії авіаційних двигунів – 1 посада, вимоги до претендентів: – освіта – вища за фахом кафедри, наявність публікацій за фахом кафедри.

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення в газеті.

Обов'язкові документи, які подаються на конкурс:

заява на ім'я ректора про допуск до участі в конкурсі, документи про освіту, науковий ступінь, вчене звання, список наукових праць, винаходів, науково-методичних публікацій.

ДОКУМЕНТИ ПОДАВАТИ ЗА АДРЕСОЮ:

Вул. Чкалова, 17, м. Харків, 61070, Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», відділ кадрів, тел. 788-44-60

РЕЄСТРАЦІЙНЕ СВИДОЦТВО

ХК № 170 від 06.04.1994

(057) 788 47 38 gazeta@khai.edu

Номер підготовлено і зверстано в редакції газети "За Авіакадри"

вул. Чкалова, 17, м. Харків, Україна, 61070

ЗАСНОВНИК

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут" Номер віддруковано в друкарні ТОВ "Золоті сторінки" вул. М.Бажанова, 28, м.Харків. Тираж - 1000. Замовлення № 843. Газета розповсюджується безкоштовно

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ

Віталій Зайцев, Марія Мазорчук, Вікторія Харченко, Влада Любіва, Олена Мицко, Олена Медведь